

E-šmejdi letos odčerpali miliardu korun, útoků v kyberprostoru přibývá. Průměrná škoda na klienta je 20 786 Kč

Celkový počet napadených klientů za prvních 9 měsíců roku je bezmála 50 tisíc, celkový objem odčerpaných prostředků e-šmejdy je už téměř 1 miliarda korun. Index Kyberbezpečnosti mírně klesl na 66 bodů, výrazně ale narostl počet útoků e-šmejdů. Dobrou zprávou ale je, že se o deset procentních bodů snížil počet lidí, kteří znají ve svém okolí oběť dokončeného útoku. Vyplývá to z průzkumu České bankovní asociace a výzkumné agentury Ipsos. Zlepšení můžeme přisuzovat i kyberbezpečnostním kampaním. Od spuštění letošního ročníku vzdělávací kampaně #nePINdej! prošlo Kybertestem asi 50 tisíc lidí s průměrným výsledkem 73 %.

Index Kyberbezpečnosti dosáhl 66 bodů, ve srovnání s loňskem klesl o jeden bod

Nejlepšího výsledku dosáhl index hned na začátku sledování v roce 2021 – a to 68 bodů, veřejnost v té době ale čelila nesrovnatelně nižšímu počtu útoků, podle statistik Policie ČR zhruba o polovinu oproti letošnímu roku. Výsledky jsou tak velmi vyrovnané. Lidé se základním vzděláním letos dosáhli v průměru 64 bodů, zatímco lidé s maturitou průměrně měli 68 bodů.

„Kyberbezpečnost se v dnešní digitální době týká téměř každého z nás, proto Česká bankovní asociace usilovně pracuje na zvýšení povědomí o praktikách e-šmejdů. Zároveň se snažíme veřejnost naučit, jak může útoky podvodníků odhalit a bránit se jim,“ říká **Monika Zahálková**, výkonná ředitelka České bankovní asociace.

INDEX KYBERBEZPEČNOSTI

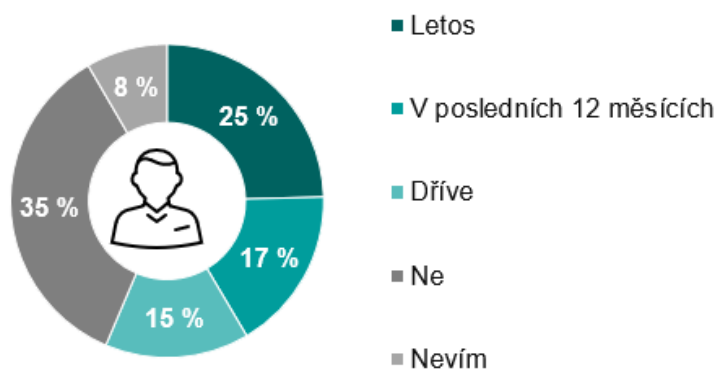
		Počet respondentů	66 Index Kyberbezpečnosti
Pohlaví	Muž	491	66
	Žena	509	66
Věk	18 – 34	308	65
	35 – 49	288	67
	50 – 64	259	66
	65 a více let	145	64
Vzdělání	ZŠ, Vyučen/a	509	64
	Maturita	347	68
	VOŠ, VŠ	144	65
Region	Praha	128	68
	Čechy	531	66
	Morava	341	65
Rok 2023		1000	66

Hackerských útoků přibývá, letos se s nimi setkala čtvrtina Čechů

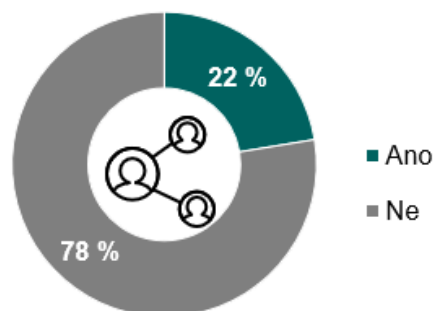
S nějakou formou podvodu e-šmejdů, a to bez ohledu na jeho dokončení, se setkala více než polovina Čechů. Pětina pak zná ve svém okolí někoho, kdo se stal obětí dokončeného útoku. Loni to ale byla téměř třetina.

ZKUŠENOST S HACKERSKÝM ÚTOKEM

Vlastní zkušenost

Dokončený útok v okolí

Nejčastěji se setkali s útokem ve formě e-mailů, které slibují velkou výhru v soutěži nebo dědictví od vzdáleného příbuzného, další e-maily se tváří jako zásilka od přepravní společnosti či jako zpráva od banky. Téměř desetina dotázaných se pak setkala s podvodným telefonátem, ve kterém se e-šmejd vydával za bankéře. V polovině případů, kdy lidé přišli o peníze, šlo o částky do 5 tisíc korun. Jenom letos se s nějakou formou hackerského útoku potýkala čtvrtina Čechů. Necelá polovina po zkušenostech s kyberútokem přijala bezpečnostní opatření. Nejčastějším krokem byla změna hesla nebo aktivování dvoufázového ověření.

„Naprostá většina Čechů tvrdí, že by v případě, kdy by po nich chtěl domnělý bankéř telefonicky údaje k platební kartě, tyto údaje neposkytla. Čtyři procenta populace by však takovéto údaje sdělily, což v absolutních číslech může znamenat potenciální obrovské škody na majetcích podvedených lidí,“ říká **Michal Straka**, specialista agentury Ipsos pro finanční trhy.

Masivním kyberútokům čelí i platební společnosti

Společnost Visa se denně potýká se zhruba 2 miliony kyberútoků. Úspěšně jim čelí díky schopnosti využívat transakční data z více než čtyř miliard platebních karet ve spojení s umělou inteligencí, kterou společnost používá už třicet let. Podíl podvodů v České republice je z hlediska objemu všech karetních transakcí Visa čtyřikrát nižší, než je celoevropský průměr. To svědčí o úspěšných opatřeních, edukaci a strategiích, které byly zavedeny v boji proti platebním podvodům.

„Je to dáno také technologickou vyspělostí českého platebního systému a vysokým podílem tokenizovaných plateb, jako jsou mobilní platby nebo Click to Pay. Věříme však, že k omezení podvodů přispívá i intenzivní vzdělávací kampaň České bankovní asociace, kterou aktivně podporujeme,“ říká **František Jungř**, ředitel produktové divize Visa pro střední a východní Evropu.

Silná vlastní hesla pro důležité účty

Dvě třetiny lidí používají pro internetové či mobilní bankovní vlastní silná hesla. Podobná situace je i u platebních aplikací a hlavního e-mailu. Přístupové údaje do bankovní si téměř sedmdesát procent lidí pamatuje, dvě procenta z dotázaných mají ale hesla uložená v mobilním telefonu. Více než polovina Čechů pak používá stejné heslo pro několik aplikací, pro důležité účty ale mají odlišná speciální hesla. Třetina lidí si hesla z bezpečnostních důvodů mění alespoň jednou ročně.

Většina lidí se do elektronického bankovní připojuje přes zabezpečené sítě

Nejčastěji se Češi do svého e-bankingu připojují přes datový tarif, jde zejména o mladší lidi a lidi ve středním věku. Naopak starší generace dává přednost známému zabezpečenému pevnému připojení. Ve srovnání s loňskem ubylo lidí, kteří se připojují na veřejnou wi-fi síť. Nejčastěji na ní vyřizují e-maily a další korespondenci. Pro e-banking veřejné sítě používá pouze 8 % lidí. Ke správě svých financí využívá 81 % Čechů pouze své vlastní zařízení (počítač nebo telefon). Nejbezpečnější skupinou jsou v této oblasti penzisté. Více než polovina uživatelů chytrých telefonů má své zařízení chráněno, nejčastěji antivirovým softwarem. Ještě větší důraz Češi kladou na ochranu počítačů, kdy nějakou formu zabezpečení mají dvě třetiny z nich.

Lidé nejvíce věří při ochraně osobních údajů finančním institucím

Banky, spořitelny nebo pojišťovny jsou považovány za nejbezpečnější v oblasti ochrany před únikem dat. Důvěřuje jim polovina lidí. Oproti tomu státní správu vnímá za bezpečnou pouze jedna pětina Čechů. Nejnižší důvěru u lidí mají fintech společnosti, nebankovní poskytovatelé půjček a obchodní řetězce.

Pravidelné kontroly bankovního účtu dělá 7 z 10 Čechů

Své bankovní účty kontroluje alespoň příležitostně 98 % dotázaných. Pravidelné a detailní kontroly příjmů a výdajů pak dělá 69 procent z nich. Češi věnují taky velkou pozornost upozorněním od banky, pravidelně je čte více jak polovina. Méně opatrnosti už si ale dávají při otevírání příloh od neznámých odesílatelů. Alespoň někdy je otevře zhruba čtvrtina lidí.

Kybertest si vyzkoušelo už přes 264 tisíc lidí, letošní průměrná úspěšnost je 73 %

Jak útoky e-šmejdů vypadají, a jak se jim dá efektivně bránit. To je cílem celonárodní vzdělávací kampaně #nePINdej!, kterou Česká bankovní asociace ve spolupráci s partnery pořádá už třetím rokem. Klíčovým prvkem je interaktivní vzdělávací test na webu Kybertest.cz, kde se lidé podívají na deset nejčastějších podvodů a také si vyzkouší, jak jim nenaletět. Kybertest si od začátku letošní kampaně zkusilo přes 50 tisíc lidí s průměrnou úspěšností 73 %. Celkově testem prošlo od loňského září přes 264 tisíc lidí.